

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **T. T. L.**, zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 11. 2016, č. j. OAM-1084/ZA-ZA04-HA08-2015, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 6. 2. 2017, č. j. 60 Az 36/2016 – 37,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce požádal dne 8. 12. 2015 o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Do České republiky přicestoval v roce 2008, do roku 2012 zde měl povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání. Poté byl v trestním řízení odsouzen za spáchání zvláště závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 odst. 1 ve spojení s § 283 odst. 3 písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, k trestu odnětí svobody v délce tří let. Dne 26. 11. 2014 byl podmíněčně propuštěn a požádal o prodloužení dlouhodobého pobytu. Této žádosti nebylo vyhověno, věci se po podání správní žaloby a následné kasační stížnosti zabýval i Nejvyšší správní soud (srov. rozsudek ze dne 18. 5. 2016, č. j. 6 Azs 287/2015 – 33). Poslední vízum na dva měsíce měl žalobce vystaveno s platností od 12. 10. 2015 do 10. 12. 2015. V případě návratu do Vietnamu se obává věřitelů, od kterých si půjčil peníze. Vyhrožovali mu, že když nezaplatí, mohou ho i zabít. I kdyby požádal o pomoc policii, nemohou ho nepřetržitě chránit, jeho život by byl stále v ohrožení.

[2] Žalovaný o žádosti žalobce rozhodl rozhodnutím ze dne 14. 11. 2016, č. j. OAM - 1084/ZA-ZA04-HA08-2015 (dále jen „napadené rozhodnutí“), tak, že se mezinárodní ochrana žalobci podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje. Žalobce napadl citované rozhodnutí žalobou u Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“). Namítal, že má

odůvodněný strach z pronásledování ze strany vymahačů dluhů, přičemž reálně hrozí, že státní orgány jej nebudou schopny ochránit. Je tak dán důvod pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Uvedené jednání soukromých osob představuje zároveň důvod udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, jelikož žalobci hrozí v zemi původu vážná újma. Z napadeného rozhodnutí zároveň nelze dobře vysledovat úvahy a hodnocení žalovaného ve vztahu k důvodům hodným zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu.

[3] Rozsudkem ze dne 6. 2. 2017, č. j. 60 Az 36/2016 – 37 (dále jen „napadený rozsudek“), krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Má za to, že v průběhu správního řízení bylo prokázáno, že hlavním důvodem žádosti žalobce o mezinárodní ochranu byla legalizace pobytu v České republice. Žalobcem tvrzené obavy nelze podřadit pod pojem pronásledování ve smyslu ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť jde o obavy pouze hypotetické. Dosud k žádnému protiprávnímu jednání vůči žalobci nedošlo, tudíž nelze předpokládat, že by žalobci byla ochrana ze strany státních orgánů odeprána. Ze stejného důvodu se v případě návratu žalobce do země původu nejedná o hrozbu vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Žalobní námitka týkající se humanitárního azylu je zcela nekonkrétní. Žalovaný se možností udělení humanitárního azylu dostatečně zabýval, posoudil konkrétní situaci žalobce a odůvodnění napadeného rozhodnutí je v této části přezkoumatelné, dostatečně podrobné a v souladu se zásadou logiky.

[4] Žalobce („stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností. Mimo obecných proklamací o nezákonnosti, nesprávnosti a nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku namítá, že krajský soud se nedostatečně vypořádal s žalobní námitkou směřující proti neudělení azylu z důvodu odůvodněného strachu, že státní orgány nebudou schopny jej chránit před útoky věřitelů a jejich protiprávním vydíráním. Stěžovatel má za to, že tato žalobní námitka byla důvodná a že krajský soud pochybil, když jí vypořádal nesprávně jako nedůvodnou. V případě stěžovatele je z obdobných důvodů dáno skutečné nebezpečí závažné újmy podle § 14a zákona o azylu. Pokud je totiž dán důvod pro přiznání azylu podle § 12 zákona o azylu, je zřejmé, že tím spíše je dán důvod pro udělení doplňkové ochrany, když v případě doplňkové ochrany není ani vyžadován prvek pronásledování. Stěžovatel se dále domnívá, že vylíčil rozhodné skutečnosti, na základě kterých mu měl žalovaný udělit humanitární azyl, a jestliže tak neučinil, vybočil z mezí pro správní uvážení.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti plně odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Bylo prokázáno, že stěžovateli v zemi původu nehrozí pronásledování z důvodů taxativně uvedených v § 12 zákona o azylu ani vážná újma ve smyslu § 14a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Připomíná, že ze správního řízení vyplývá jednoznačně snaha stěžovatele o setrvání a legalizaci jeho pobytu na území České republiky. Stěžovateli bylo uděleno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, ale o toto povolení přišel v důsledku vlastního zavinění, konkrétně vlastní trestnou činností na území České republiky.

[6] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), nemusí

pokračování

být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo namíste kasační stížnost odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění svého usnesení připojuje.

[7] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele; k tomu, kdy je kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná, existuje početná a ustálená judikatura tohoto soudu. Například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, Nejvyšší správní soud uvedl: *O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v následujících typových případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyústat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu. 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namíste změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.* Stěžovatel k otázce přijatelnosti své kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že krajský soud se v napadeném rozsudku odklonil od ustálené judikatury správních soudů v otázce požadované intenzity strachu z pronásledování dle § 12 písm. b) zákona o azylu, a rovněž co do intenzity a důkazního břemene na straně žadatele ve vztahu k obavám z nebezpečí vážné újmy dle § 14a zákona o azylu. Nejvyšší správní soud však v posuzovaném případě namítaný judikatorní odklon neshledal a nezjistil ani žádný jiný důvod přijatelnosti kasační stížnosti.

[8] Stěžovatel uvádí, že se v zemi původu obává násilí ze strany soukromých osob, od kterých si půjčil peníze. Tato skutečnost zcela jistě nemůže být důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Nejedná se totiž o azylově relevantní pronásledování ve smyslu tohoto ustanovení. Důvodem tvrzených obav z věřitelů zjevně není uplatňování politických práv a svobod [písm. a)], ani stěžovatelova rasa, pohlaví, náboženství, národnost, příslušnost k určité sociální skupině či zastávání určitých politických názorů [písm. b)]. Na příběh stěžovatele tak § 12 zákona o azylu nelze vůbec aplikovat. V úvahu by proto mohlo teoreticky připadat pouze přiznání doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu (z důvodu hrozby skutečného nebezpečí vážné újmy).

[9] Hrozba vážné újmy ze strany soukromých osob by však mohla představovat důvod přiznání doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 zákona o azylu pouze v případě nemožnosti nebo neochoty státních orgánů poskytnout žadateli ochranu před vážnou újmou. Jinými slovy, o hrozbu vážné újmy by se mohlo jednat pouze tehdy, pokud by žadateli byla ochrana v zemi původu odepřena. Stěžovatel doposud žádnému násilnému jednání ze strany věřitelů nečelil, a příslušné orgány v zemi původu o ochranu nežádal. Z podkladů shromážděných žalovaným navíc nevyplývá, že by státní orgány ve Vietnamu tolerovaly fyzické násilí vůči dlužníkům a ochranu před takovým jednáním by neposkytly. Ani stěžovatel nedoložil nic, co by uvedené úvahy vyvracelo.

[10] Věrohodnost obav stěžovatele v tomto ohledu snižuje i jeho migrační historie. Stěžovatel o mezinárodní ochranu požádal až sedm let po svém příjezdu na území České republiky. Nejprve zde několik let pobýval na základě povolení k dlouhodobému pobytu a páchal trestnou činnost. Teprve poté, kdy byla zamítnuta jeho žádost o prodloužení dlouhodobého pobytu a kdy vyčerpал i ostatní dostupné prostředky legalizace svého pobytu, podal žádost o mezinárodní ochranu.

[11] Na udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu není právní nárok, lze jej udělit jen v případech hodných zvláštního zřetele, a i v takových případech je přiznání humanitárního azylu věcí správního uvážení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014 – 27). Smysl institutu humanitárního azylu spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, v nichž nejsou dány důvody dle § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto nehumánní azyl neposkytnout. Mezi obvyklé důvody udělování humanitárního azylu lze zařadit například situaci osob zvláště těžce postižených či zvláště těžce nemocných; nebo osob přicházejících z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory. Žalovaný zhodnotil možnost udělení humanitárního azylu na str. 6 napadeného rozhodnutí, kde se zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací stěžovatele, přičemž konstatoval, že stěžovatel je dospělou, plně právně způsobilou a praceschopnou osobou a jeho zdravotní stav je dobrý. Stěžovatel se ani výslovně udělení humanitárního azylu nedomáhal a nebyl shledán ani jiný důvod, pro který by bylo „nehumánní“ azyl neudělit. Toto posouzení považuje Nejvyšší správní soud v daném případě za odpovídající.

[12] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s, podle nějž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. května 2017

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu

